

Návrh inauguračnej komisie

vo veci vymenúvacieho konania doc. PhDr. Juraja Hladkého, PhD. za profesora, spracovaný v zmysle § 14 ods. 6 Zásad Trnavskej univerzity v Trnave o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov docent a profesor

a) Zoznam členov vymenúvacej komisie a oponentov

prof. PaedDr. René Bílik, CSc. – predseda komisie

Členovia:

prof. Natalija Stepanivna Kolesnyk, DrSc. – Filologická fakulta, Černovická národná univerzita, Černovice, Ukrajina

prof. Magdalena Kostova-Panayotova, DSc. – Faculty of Philology, Neofit Rilski South-West University, Bulgaria,

PhDr. Ľubor Králik, DSc. – Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV, v. v. i., v Bratislave

Oponenti:

prof. Svitlana Mykolajivna Pachomovová, DrSc. – Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove

prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD. – Filozofická fakulta UMB v Banskej Bystrici

Svjatoslav Oleksijovyč Verbyč, DrSc. – Inštitút ukrajinského jazyka Národnej akadémie vied Ukrajiny v Kyjeve, Ukrajina

b) Odborné posúdenie úrovne prednesenej inauguračnej prednášky

Vedecká rada PdF TU v Trnave na svojom zasadnutí 20. apríla 2023 schválila uchádzačovú tému inauguračnej prednášky s názvom: *Toponymia ako svedectvo diferenciácie praslovanského jazykového základu*. Na základe priebehu prednášky zachytenej v písomnom stanovisku určenými členmi Vedeckej rady PdF TU v Trnave a v súlade so stanoviskom členov inauguračnej komisie konštatujeme nasledovné:

Prezentovaná prednáška bola syntézou dlhoročnej vedeckej práce uchádzača v oblasti onomastiky a v jej rámci v oblasti toponymie. Uchádzač sa v prednáške sústredil na charakteristiku praslovančiny ako rekonštruovaného jazyka, na diferenciáciu praslovanského jazykového základu a ukázal, že táto diferenciácia bola východiskom pre formovanie sa samostatných slovanských jazykov v 10. storočí. Zdôraznil význam medzijazykovej konfrontácie geneticky príbuzných jazykov ako nástroja na poznávanie pôvodnej podoby praslovančiny a sústredil sa na význam toponymie ako svedectva diferenciácie praslovanského jazykového základu. Práve toponymia a v súvislosti s ňou aj hydronymia, je dominantnou výskumnou oblasťou uchádzača. Materiálovou bázou na rekonštrukciu a sledovanie

diferenciácie psl. v prednáške sa pre neho stala historická apelatívna i propriálna slovná zásoba slovanských jazykov. Uchádzač v procese argumentácie poukázal na mimoriadne dôležitú úlohu vlastných mien v tomto procese a uviedol kľúčové dôvody:

1. vlastné mená, na rozdiel od tých všeobecných, boli fixované už vo včasnom stredoveku (napr. z územia západného Slovenska sú zachytené desiatky VM v zakladacej listine kláštora v Hronskom Sv. Beňadiku z r. 1075 a v Zoborskej listine z r. 1113), kým prvé súvislejšie texty s apelatívnou slovnou zásobou pochádzajú až z 15. storočia,

2. historická toponymia vznikala najmä zo všeobecných mien a fixuje ich podobu v období vzniku vlastného mena.

Presvedčivo ukázal, že potreba pomenúvať a identifikovať objekty okolo seba patrí k najstarším prejavom jazykového stvárnenia sveta. V súlade s výskumom R. Krajčoviča zdôraznil, že najstaršie slovansko-slovenské toponymá z nášho územia vznikali už v pomigračnom období, teda v období diferenciácie psl. základu a v období jazykovej integrácie v naddunajskej oblasti. Základom presvedčivosti uchádzačovej argumentácie v prednáške bolo jej dotovanie veľkým množstvom príkladov na konkrétnom jazykovom materiáli. Práve tieto materiálové príklady – dôkazy potvrdili význam historickej toponymie pre spoznávanie nielen vývinu slovenčiny z praslovančiny, ale aj ich väzbu na podstatu šírenia jazykových javov. Preto ich možno generalizovať.

Inauguračná prednáška umožnila nahliadnuť do originálnej jazykovednej práce uchádzača, ktorú naplno rozvíja vo svojej vedeckej i pedagogickej práci. Prednáška mala logickú výstavbu, argumentačnú silu a uchádzač v nej prezentoval schopnosť zrozumiteľne explikovať výsledky náročného lingvistického výskumu s efektívnym využitím a dodržaním stanoveného limitu dvadsiatich minút. Téma prednášky bola spracovaná a prezentovaná s jasným komunikačným posolstvom, zrozumiteľným aj v lingvistike neškolenému publiku. Uchádzač tak preukázal profesionálnu a odbornú schopnosť prezentovať vedecky náročnú tému s rešpektom voči profesijne rôznorodej skladbe auditória, čím osvedčil aj svoju didaktickú spôsobilosť. To, na druhej strane, vyvolalo záujem a živú odozvu členov vedeckej rady. Do diskusie o prednáške sa aktívne zapojili prof. Kaščák, prof. Kudláčová, prof. Adamcová, prof. Trnka a doc. Kolarovič.

c) Preskúmanie splnenia kritérií na vymenúvanie profesorov

Vymenúvacia komisia podrobne preskúmala predložené dokumenty uchádzača, ktorých hodnovernosť vyjadrila už v predchádzajúcom Návrhu spracovanom v zmysle § 14 ods. 2 Zásad Trnavskej univerzity v Trnave o postupe získavania vedecko-pedagogických titulov docent a profesor. S ohľadom na preskúmanie splnenia kritérií na vymenúvanie profesorov, komisia konštatuje nasledovné:

Uchádzač získal titul docent v odbore slovenský jazyk a literatúra v roku 2011 na Prešovskej univerzite v Prešove. Žiadosť o začatie inauguračného konania bola teda podaná 12 rokov po

získaní titulu docent v odbore slovenský jazyk a literatúra, v ktorom sa koná aj inauguračné konanie.

Tieto skutočnosti dokumentujú **splnenie kritérií** uchádzača vyjadrené v § 7 a § 8 Kritérií (kvalifikačné predpoklady a požiadavky na rozsah pedagogickej činnosti). Prehľad pedagogickej činnosti uchádzača súčasne dokumentuje aj to, že od začiatku svojej pedagogickej činnosti až do súčasnosti **aktívne pôsobí v odbore inauguračného konania**.

Uchádzač predložil zoznam publikačnej činnosti a zoznam ohlasov ako oficiálny výstup z inštitucionálnej databázy publikačnej činnosti Univerzitetnej knižnice Trnavskej univerzity v Trnave. V odbore slovenský jazyk a literatúra pedagogicky a vedecky kontinuálne pôsobí od r. 2000, čomu zodpovedá aj jeho publikačná činnosť, ohlasy na ňu a pôsobenie uchádzača vo vedeckej komunite a organizovaní vedeckého života. Je autorom alebo spoluautorom **90 pôvodných vedeckých prác** (v pozícii hlavného autora), z toho **39 bolo vydaných v zahraničí a 16 za ostatných 5 rokov. 6 jeho prác je evidovaných v databázach Scopus/WoS**. Je **autorom alebo spoluautorom 5 vedeckých monografií** (s prepočítaným podielom 4,15). Zúčastnil sa na 43 vedeckých konferenciách, z toho najmenej 15 v zahraničí (9 pozvaných). Na svoje práce uchádzač eviduje **401 citácií a ohlasov**, viacero recenzií na uchádzačove monografie vyšlo v zahraničných vydavateľstvách.

Citácie zahran. registrované v Scopus/WoS: 15,

citácie dom. registrované v Scopus/WoS: 23,

citácie v zahraničných publikáciách neregistrované v databázach Scopus/WoS: 116 (zahran. ohlasy spolu: 131),

citácie v domácich publikáciách neregistrované v databázach Scopus/WoS: 251 (dom. ohlasy spolu: 270).

Uchádzač sa zúčastnil na riešení 10 vedeckých projektov (VEGA, KEGA), z nich na 5 ako hlavný riešiteľ (4 boli úspešne ukončené, 1 sa aktuálne rieši).

Evidované výstupy publikačnej činnosti a ohlasov dokumentujú, nielen **splnenie požiadaviek** v § 9 a § 11 Kritérií, ale v mnohých položkách aj ich **výrazné prekročenie**.

Uchádzač viedol diplomovú prácu dnešnej univer. doc. PaedDr. M. Belákovej, PhD., ktorá prejavila záujem o regionálny výskum vlastných mien. Príprava diplomovej práce pod vedením uchádzača odhalila aj didaktický potenciál vlastných mien, ktorému sa univer. doc. Beláková vedecky venuje podnes. Ďalší uchádzačov niekdajší diplomant doc. PaedDr. A. Závodný, PhD., sa vedecky venuje súčasnému slovenskému jazyku (morfológia), vývinu slovenského jazyka a dialektológii. Obaja pracujú s uchádzačom na rovnakej katedre a rôznorodé aspekty vlastných mien sa podnes objavujú v ich (aj spoločných) vedeckých výstupoch.

Uchádzač oficiálne viedol dve úspešne obhájené dizertačné práce: Mgr. D. Bašistová, PhD., nadviazala na aktuálne onomastické výskumy dizertačnou prácou *Diachrónna a synchrónna hydronymia povodia Ondavy* a Mgr. Lenka Haluzová, PhD., spracovala v slovenskej lingvistike originálnu dizertačnú prácu *Komunikačný potenciál väzenského slangu*. Uchádzač aktuálne vedie dizertačnú prácu PaedDr. Bc. Romana Vojtechovského *Slovenský posunkový jazyk vo výchovno-vzdelávacom procese*. Ďalší úspešní absolventi uchádzača, na kreovaní ktorých sa zúčastnil a ktorí našli uplatnenie napr. v Jazykovednom ústave Ľ. Štúra SAV, v. v. i., alebo

slovakistických univerzitných pracoviskách svedčia **o formujúcej sa vedeckej škole** uchádzača.

Do akad. roku 2022/23 bol inaugurant spolugarantom bakalárskeho a magisterského stupňa v programe učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii. Zúčastňoval sa na jeho príprave, garantovaní a na výučbe profilových (povinných) aj povinne voliteľných predmetov v bakalárskom (základy jazykovedy, slovenská ortografia, ruský jazyk, pravopisno-gramatický seminár) a magisterskom stupni štúdia (vývin slovenského jazyka a dialektológia, onomastický seminár). Uchádzač sa aktívne zúčastňoval pri inovovaní opisu, koncepcie, vzdelávacích cieľov a obsahovej štruktúry najmä lingvistických predmetov. Výrazne sa pričínil o zaradenie nových predmetov (lingvistická analýza textu, pravopisno-gramatický seminár, onomastický seminár).

V akademickom roku 2020/21 sa stal osobou zodpovednou za študijný program profesijne orientovaného študijného programu (Bc.) slovenský jazyk v komunikácii nepočujúcich. Viedol tvorbu opisu, koncepcie, vzdelávacích cieľov a obsahovej štruktúry tohto programu, zúčastňuje sa na jeho realizácii priamou výučbou. V období zosúladovania ako OZŠP v spolupráci s osobami zabezpečujúcimi profilové predmety zrealizoval inovovanie študijného programu tak, aby lepšie vyhovoval praktickej príprave študentov a požiadavkám aktuálnej praxe.

Uchádzač sa v rámci zahraničného medziuniverzitného študijného programu (Mgr.; Juhozápadná univerzita v Blagoevgrade) Digital competences in foreign language teaching (digitálne kompetencie vo vyučovaní cudzích jazykov) zúčastnil na zavedení predmetu Media culture in teaching Slovak as a foreign language (mediálna kultúra vo vyučovaní slovenčiny ako cudzieho jazyka) a príprave výučbových materiálov.

Do a. r. 2022/23 pôsobil aj ako spolugarant štud. programu 3. stupňa slovenský jazyk a literatúra (PhD.), v súčasnosti v ňom vystupuje ako osoba zabezpečujúca profilový predmet, člen odborovej komisie a odborovej rady. Od roku 2014 pôsobí ako člen v odborových komisiách alebo radách v štud. programe slovenský jazyk a literatúra (PhD.) na Filozofickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove a od r. 2021 v štud. programe český jazyk (PhD.) na Filozofickej fakulte Ostravskej univerzity v Ostrave.

Položky uvedené v predložených materiáloch dokumentujú aj **plnenie ďalších rozširujúcich požiadaviek** vyjadrených v § 12 Kritérií. Ide o členstvá v profesijných a odborových organizáciách (doma i v zahraničí), v redakčných radách časopisov, vedeckých radách, v programových a vedeckých výboroch domácich a zahraničných konferencií, o prednáškovú činnosť nad rámec pedagogického pôsobenia na vysokej škole.

d) Zhodnotenie úrovne pedagogickej, vedeckej a publikačnej činnosti

V pedagogickej, vedeckej a publikačnej činnosti uchádzača je možné identifikovať 3 hlavné línie záujmu:

1. Všeobecná jazykoveda – uchádzač sa aktívne zúčastňoval pri inovovaní opisu, koncepcie, vzdelávacích cieľov a obsahovej štruktúry najmä lingvistických predmetov.

Výrazne sa pričínal o zaradenie nových predmetov (lingvistická analýza textu, pravopisno-gramatický seminár, onomastický seminár). V rámci týchto predmetov viedol prednášky aj semináre. Na magisterskom stupni ide o predmety vývin slovenského jazyka a dialektológia, onomastický seminár.

2. Onomastika a v jej rámci toponymia a hydronymia. Záujem o tieto špeciálne lingvistické disciplíny dokumentuje najmä vedeckovýskumná práca uchádzača, aktívne a úspešne riešené výskumné úlohy podporované grantovými agentúrami a výstupy z týchto výskumov. Výsledky získane vo výskume tvoria základ pre obsah vyučovaných predmetov uvedených vyššie, teda pre významnú časť lingvistickej časti študijného programu slovenský jazyk a literatúra v kombinácii predmetov.
3. Problematika vyučovania slovenského jazyka najmä na stredných školách v podobe participácie na ďalšom vzdelávaní učiteľov slovenského jazyka. V roku 2012 bol na základe návrhu generálnej riaditeľky Metodicko-pedagogického centra vymenovaný za predsedu atestačnej komisie pre prvú a druhú atestáciu v kategórii učiteľ a v podkategórii učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie a učiteľ strednej školy v predmete slovenský jazyk a literatúra a je predsedom komisie pre rigorózne skúšky. Pedagogické portfólio uchádzača dokresľuje jeho aktívny kontakt s vyučovaním slovenského jazyka na Strednej odbornej škole technickej v Hlohovci, resp. v rámci alokovaného pracoviska v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby v Leopoldove (od r. 2000). Okrem už uvedených zahraničných pedagogických aktivít uchádzač bol v rokoch 2013 – 2019 členom Komisie MŠVVaŠ SR pre výber a posudzovanie činnosti lektorov slovenského jazyka a kultúry v zahraničí.

Týmto oblastiam činnosti uchádzača zodpovedá aj jeho tvorivá činnosť, publikačné výstupy a ohlasy na túto prácu. Je autorom alebo spoluautorom 90 pôvodných vedeckých prác (v pozícii hlavného autora), z toho 39 bolo vydaných v zahraničí a 16 za ostatných 5 rokov. 6 jeho prác je evidovaných v databázach Scopus/WoS. Je autorom alebo spoluautorom 5 vedeckých monografií (s prepočítaným podielom 4,15). Zúčastnil sa na 43 vedeckých konferenciách, z toho najmenej 15 v zahraničí (9 pozvaných). Publikované vedecké práce a iné výstupy tvorivej činnosti a ohlasy na publikované výstupy tvorivej činnosti sú uvedené vo výpise z univerzitnej knižnice overenom jej zodpovedným zamestnancom.

Na svoje práce uchádzač eviduje 401 citácií a ohlasov, viacero recenzií na uchádzačove monografie vyšlo v zahraničných vydavateľstvách.

Citácie zahran. registrované v Scopus/WoS: 15,

citácie dom. registrované v Scopus/WoS: 23,

citácie v zahraničných publikáciách neregistrované v databázach Scopus/WoS: 116 (zahran. ohlasy spolu: 131),

citácie v domácich publikáciách neregistrované v databázach Scopus/WoS: 251 (dom. ohlasy spolu: 270).

Uchádzač sa zúčastnil na riešení 10 vedeckých projektov (VEGA, KEGA), z nich na 5 ako hlavný riešiteľ (4 boli úspešne ukončené, 1 sa aktuálne rieši).

Vedecká a pedagogická práca doc. PhDr. Juraja Hladkého, PhD. je originálna a má dopad na oblasť lingvistiky ako vedeckej disciplíny, slovenskej lingvistiky a tiež aj jazykového

vzdelávania v celonárodnom prostredí a aj medzinárodnom prostredí. Jeho vedecké dielo, výskumná práca i pedagogické pôsobenie, to všetko sprevádzané bohatým ohlasom na výsledky, potvrdzujú, že doc. PhDr. Juraj Hladký **je rešpektovanou a významnou osobnosťou v odbore**, v ktorom sa uskutočňuje jeho inauguračné konanie.

e) Čestné vyhlásenie o morálnej bezúhonnosti

Doklady, ktoré uchádzač predložil ako súčasť žiadosti o vymenúvacie konanie, obsahujú jeho Čestné vyhlásenie o morálnej bezúhonnosti. Komisia ho vzala na vedomie a touto zápisnicou potvrdzuje relevantnosť tohto vyhlásenia.

f) Odporúčanie schválenia návrhu na vymenovanie za profesora v odbore slovenský jazyk a literatúra

V nadväznosti na už vykonané procedurálne kroky v inauguračnom konaní doc. PhDr. Juraja Hladkého, PhD, komisia opakovane konštatuje plnenie kritérií uchádzačom. Ďalšie kroky tohto konania, najmä pozitívne stanoviská všetkých troch oponentov na predložené materiály uchádzača, vlastné konanie i hodnotenie inauguračnej prednášky, deklarujú zodpovedajúcu kvalitu spôsobilostí uchádzača. Inauguračná komisia preto na základe doterajšieho priebehu konania

ODPORÚČA

Vedeckej rade Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, aby schválila postúpenie návrhu na vymenovanie doc. PhDr. Juraja Hladkého, PhD. za profesora v odbore slovenský jazyk a literatúra na ďalšie konanie vo Vedeckej rade Trnavskej univerzity v Trnave.

V Trnave 28. 9. 2023

prof. PaedDr. René Bílik, CSc. – prítomný

prof. Natalija Stepanivna Kolesnyk, DrSc. – prítomná online

prof. Magdalena Kostova-Panayotova, DSc. – prítomná online

PhDr. Lubor Králik, DSc. – prítomný online

Oponenti:

prof. Svitlana Mykolajivna Pachomovová, DrSc. – prítomná

prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD. – prítomný

Svjatoslav Oleksijovyč Verbyč, DrSc. – prítomný online